

DUM č. 6 v sadě

33. Inf-9 Počítačová lingvistika a typografie

Autor: Roman Hrdlička

Datum: 02.06.2014

Ročník: 3AV

Anotace DUMu: pravidla pro zvýrazňování v dokumentech a na webových stránkách

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6. Zvýrazňování

Zvýrazňování důležitých pojmů v textu je předmětem chyb příliš často, než abychom je mohli přejít zcela bez povšimnutí. Měli bychom se při něm řídit následujícími pravidly:

- Zvýrazňování můžeme vidět dělané *kurzívou* (angl. italics), **tučným** nebo **polotučným písmem** (angl. bold, semi-bold), případně **tučnou kurzívou**, VERZÁLKAMI (velká písmena) nebo KAPITÁLKAMI (angl. small caps). Nicméně vhodnost těchto jednotlivých způsobů je různá.
- **Pojmy vyznačujeme zásadně kurzívou**, vyznačování tučným písmem je považováno za neestetické, příliš výrazné, doslova „lezoucí z textu“. I když je velmi často používáno, své místo by mělo mít pouze v učebnicích, kde je třeba určité pojmy výrazně odlišit. Jinak bychom měli tučné písmo používat např. pro názvy nabídek programů v manuálech (**Soubor – Nový**).
- **Vhodné jsou pouze odlišné řezy, další možnosti snižují čitelnost nebo bourají uspořádání řádku či stránky** (např. **větší písmo**, které výrazně zvětšuje řádkový proklad, jenž se musí přizpůsobit největšímu znaku na řádce).
- **Použití jiného písma je vhodné pouze pro vkládání zdrojových textů programů nebo html kódu**, zpravidla se použije **neproporcionální písmo jako Courier**.
- V přímé řeči zvýrazňujeme „uvozovkami“ (pokud je přímá řeč sama uvozena uvozovkami, musíme použít jiný typ uvozovek) nebo 'apostrofy'.
- **Jiná barva písma, prostrkávání, podtrhávání nebo přeškrtnutí jsou metody, které by se neměly vůbec používat**, pokud nemají vysoce specifický účel.
- Co se prostrkávání týče, patří v podstatě do minulosti, do éry psacích strojů, přinejmenším ten způsob jeho provádění, který mezi jednotlivé znaky vkládal skutečné mezery. Počítačová sazba umožňuje zmenšovat nebo zvětšovat mezery mezi znaky, což může být užitečné – především ve formě **kerningu**, vyrovnávání mezer mezi verzálkami (MN vs. AV).
- Při tvorbě webových stránek máme k dispozici několik způsobů zvýraznění – buď pomocí fyzických značek (tučné <b> nebo kurzíva <i>) nebo logických (silně <strong>, což je ekvivalentní s tučným písmem, výrazně <em>, což je často ekvivalentní kurzívě, citace <cite>, programový kód <code> nebo <kbd>). **Kurzíva je však na monitoru méně nápadná než v tištěných materiálech, proto také méně vhodná.**
- **Zejména na webových stránkách bychom se měli vyvarovat zvýrazňování podtrháváním**, jelikož do značné míry připomíná formátování hypertextového odkazu a uživatele by to zmateně nutkalo na podtržený text klikat.

Zdroje:

<http://oag.cz/IS/jaknato/typografick%E1%20pravidla.pdf>

<http://typografie.dero.name/typografie-sazba.php>

<http://www.zs-namesti.cz/download/typo1.pdf>

<http://typografie.wz.cz/stranky.html>